

Fortidsminneforeningen
Norsk Kulturarv
Norges Husflidslag
Forbundet KYSTEN
Slekt og Data
Forbundet for Norske Museumsvener
HIFO – Den norske historiske forening
LMK – Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubber
Landslaget for lokalhistorie
Arkivforbundet
Museumsbanerådet
Norges Metallsøkerforening

Norsk Folkedraktforum
Norsk Folkeminnelag
Norsk Forening for Fartøyvern
Norsk Heraldisk Forening
Norsk Fyrhistorisk Forening
Norsk Jembaneklubb
Norsk Skipsfartshistorisk Selskap
Norsk Slektshistorisk Forening
Norske Akevitters Venner
Rutebilhistorisk Forening
Landsforeningen for Luftfartøyvern
Norges Linforening

Oslo 10. juni 2020

Innspill til regjeringens tiltakspakker for koronasituasjonen

Kulturvernforbundet har foretatt en kartlegging av konsekvensene av koronasituasjonen for sine medlemsorganisasjoner. Kartleggingen viser at det først og fremst er den lokale aktiviteten som rammes av situasjonen, med redusert aktivitet og tap av viktige inntekter. For mange av kulturvernorganisasjonene er det meste av inntjeningen sesongbasert fra mai- september. All inntjening går tilbake til istandsetting, drift, dokumentasjon og formidling. Vår aktivitet driftes på frivillig basis med minimale lønnskostnader.

På bakgrunn av dette, sendte Kulturvernforbundet inn følgende forslag til myndighetene i begynnelsen av mai 2020:

- 1) **Opprettholdelse av tilskudd** til kulturvernorganisasjonene, samt økte tilskudd til prosjekter.
- 2) **Krisepakker** som også dekker våre behov. Dette gjelder også for organisasjoner utenfor Kulturdepartementets sektoransvar. Det må opprettes en kontantstøtteordning for frivilligheten, med kompensasjon av inntektstap knyttet til ordinær drift. I tillegg er det behov for en justering av pakken fra Lotteri- og stiftelsestilsynet slik at den dekker tapte inntekter for hele sommersesongen, og en justering av støtteordninger for bedrifter, slik at de treffer små reiselivsaktører med sesongbetont drift bedre.
- 3) **Sysselsettingstiltak** lignende det som ble gitt til fartøyvernet i 2016, da det ble øremerket 40 mkr til istandsetting av prosjekter som gir god sysselsettingseffekt. Tiltakene bør gjelde flere deler av kulturvernsektoren, også på områder som faller innunder Samferdselsdepartementets ansvarsområder. Dette vil også bidra til å øke engasjement, videreføre kompetanse og gi tradisjonshåndverk et nødvendig løft. Slike tiltak kan bidra til «Union Rampart-modellen» som foreslås i Kulturmiljømeldingen.

I tillegg foreslo vi følgende tiltak for å styrke kulturvernorganisasjonenes innsats:

- 4) En økning til kulturvernorganisasjonene over statsbudsjettet:
KLD: kap. 1400 post 70 (frivillige miljøorganisasjoner) og kap. 1429 post 74 Fartøyvern
Kulturrådet post 55
Samferdselsdepartementet eller underliggende etater (ny)
- 5) Økte midler til istandsettingsprosjekter gjennom Kulturminnefondet. Vi gjentar ønsket om å utvide Kulturminnefondets portefølje til å inkludere også bevegelige kulturminner, gitt øremerkede midler fra Samferdselsdepartementet.
- 6) Full momskompensasjon

Regjeringens nye tiltak

Regjeringen la 29. mai frem en rekke økonomiske tiltak som skal styrke norske bedrifter og arbeidsplasser, og bidra til grønn omstilling. Strategien og tiltakene som regjeringen foreslår er basert på fem satsingsområder:

1. Tiltak for å få folk tilbake i jobb

2. Tiltak for å sikre flere bein å stå på
3. Tiltak for å skape en grønn fremtid
4. Tiltak for å gjennomføre Utdanningsløftet 2020
5. Tiltak for å inkludere flere

De nye tiltakene inkluderer blant annet 350 mkr til oppgradering av bygg for å øke aktiviteten i bygg- og anleggsbransjen, 1 mrd til kompetansehevende tiltak og 800 mkr i omstillingstiltak.

Vi viser til at Kulturvernforbundets innspill om både sysselsettingstiltak og tilskudd til istandsetting er i tråd med regjeringens forslag. Dette vil også være i tråd med den nye Kulturmiljømeldingen (Meld.st. 16 2019/2020), som setter som mål at «Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging». Vi påpeker her at det ville være naturlig at regjeringens tiltak for å skape en grønn fremtid inkluderte tilskudd til kulturvernfeltet, herunder Kulturminnefondet, slik vi fremmet forslag om. Vi ber derfor om at dette tas med som en merknad.

Regjeringen har også foreslått **tiltak for reiselivet**, herunder 600 millioner kroner ekstra til næringsfond i kommuner som er hardt rammet av koronakrisen. Ordningen skal sette kommunene i stand til å legge til rette for økt aktivitet, sysselsetting og verdiskaping basert på lokale utfordringer, behov og potensial. Vi minner her om regjeringens Strategi for Kultur og reiseliv fra 2018, der kulturarv trekkes frem som et område med stort potensial for verdiskaping, både i forhold til produktutvikling og opplevelser. **Vi ber om at regjeringen tar med en merknad om at tiltakene for reiseliv også må inkludere kulturarvaktørene, herunder næringsdrivende som tilbyr opplevelser knyttet til kulturarven. Tilskudd til eiere (gjennom Kulturminnefondet) og frivillige organisasjoner er også viktig her.**

Den viktigste ordningen for de frivillige organisasjonene, er **kompensasjonsordningen for kultur, idrett og frivillighet**. Denne ordningen er justert og utvidet. De største endringene i ordningen er:

- Ordningene utvides med 1,5 milliarder kroner.
- Ordningen utvides til 31. august, men kompensasjonsgraden trappes ned i juli og august
- Løpende utbetalinger
- Tap fra begrenset aktivitet (aktivitet som har lavere antall deltakere pga smittevernreglene)
- Økte tilskudd til museer / institusjoner
- Kompensasjonsordningen: forskriften skal endres for å ivareta aktører som ikke har erverv til formål

Med disse endringene imøtekommer regjeringen noen av kravene fra frivilligheten, men ikke alle. **I forhold til kompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner, ber vi om at følgende merknader tas inn:**

- Kompensasjonsgraden må opprettholdes ut august
- Det er behov for å gå bort fra minimumsbeløpet på 25 000 kr
- Det er behov for å endre ordlyden ift kompensasjon for tapte leieinntekter fra «organisasjonseide bygg og anlegg» til bare «tapte leieinntekter». Norsk Fyrhistorisk Forening eier for eksempel ikke fyrene selv, men forvalter dem på vegne av kystverket. Andre organisasjoner leier ut kulturminner som ikke er bygg, herunder båter og busser.

Vi ber med dette regjeringen også å inkludere våre forslag i det videre arbeidet med å utarbeide tiltak og forskrifter for kompensasjonsordning. Vi ber også om at innspillene tas med i statsbudsjettet for 2021.

Med vennlig hilsen

Toril Skjetne
Generalsekretær
Norges kulturvernforbund